

Alf Svensson: Tal till Dag Hammarskjölds minne

Talare

Alf Svensson
Politiker

Datum

21 oktober 2011

Plats

Jönköpings konserthus

Säkert är det åtskilliga av oss som kan erinra sig vilken häpnad som spred sig över svenska folket, när Dag Hammarskjölds Vägmärken publicerades 1963. Vi skyndade till boklådorna för att inhandla var sitt exemplar. Hur många blev inte konfunderade, hur många lade inte ifrån sig boken innan man läst mer än några få sidor. Vi blev förvånade och visste inte riktigt hur vi skulle hantera våra funderingar.

För någon månad sedan kunde vi i tidningar läsa att en omöjlig stjärna upptäckts. Stjärnan kunde inte finnas, enligt vetenskapsmännen, men den fanns. Så nu måste man nog finna sig i att vedertagna teorier, om stjärnors möjlighet att existera, inte håller. Uppfattningar måste ändras! Ja, det var nästan just så när Dag Hammarskjöld blottlade sitt inre.

Vem kunde ana att den samlade, sansade ämbetsmannen, som tagit över arvet efter meningslöshetens Nationernas Förbund och skapat ett FN med handlingskraft och framtidsvisioner, vem kunde ana att han hade dväljts i de mörkaste tunnlar och där grubblat över livets arvedel? Jo, funderingar om livets mening bär vi väl alla med oss, men Dag Hammarskjöld, det visade texterna i Vägmärken, hade gjort det djupare än förmodligen någon.

Vem anade att mannen, om vilken det skrivits att ”troligen har ingen enskild människa i historien utfört så stor gärning för att medla mellan folken och pacificera världen” vem anade, att han, den briljante renässansfursten, upplevt själens obotliga ensamhet och ständigt varit sysselsatt med tankar runt vår existens?

Vi vet, och det är självfallet det mest angelägna att erinra om, att Dag Hammarskjöld tog sig igenom ett nära nog kompakt mörker, och att han slutligen kom ut i ljus. Att han svarade ”ja”. Visst, ljuset finns inte utan skuggor för någon – hur skulle det te sig – men den plågende ensamheten fick vika för

den frid som varar.

Det var svårt under svenskt 60-tal och det är, så vitt jag förstår, problematiskt för många också i våra dagar att läsa eller ta till sig Dag Hammarskjölds bekännelser. Men han skriver, och säkert har det varit stärkande för många, att han kunde omfatta de trons övertygelser som han fått med sig i livet, utan att kompromissa med de krav på intellektuell ärlighet som är själva nyckeln till sinnets mognad.

Själv har jag många gånger lutat mig mot visdomen i det vägmärket i vilket han lägger fast: – Gud dör icke den dag vi ej längre tro på en personlig gudom, men vi dör den dag livet för oss ej längre genomlyses av det ständigt återskänkta undrets glans från källor bortom allt förnuft.

Källor bortom allt förnuft... För den nästan omåttligt intellektuelle och förnuftstillvände Hammarskjöld fanns det behov av de källorna. Tillåt mig tro att det var just därför han kom att betyda så mycket och mäktade stå så stark och bli huvudpersonen i kampen för fred och frihet.

Vi är förmodligen många som kommer ihåg bilderna eller fotona från Uppsala domkyrka, när mäktiga ledare från världens alla hörn var samlade för att hedra svensken som nått den eviga vilan. Ärkebiskop Erling Eidem, som var officiant, började med att citera psalmen: Öster, väster, norr och söder, korsets armar överskygga, alla äro våra bröder som på jorden bo och bygga... Vad har vi för annan maxim eller ledstjärna att följa i vår globaliserade värld än att försöka nå fram till insikten, att alla är systrar och bröder, oavsett geografiska gränser, religion och hudfärg och vad vi än kan räkna upp som så ofta är gränssättande.

När Dag Hammarskjöld valdes till generalsekreterare besökte han under de första tre veckorna alla de 3.500 medlemmarna i staben, besökte dem i deras egna ämbetsrum i sekretariatets 41 våningar höga byggnad. Så skapade han känsla och förståelse för att de, att vi alla, har som vår uppgift att tillsammans bygga en morgondag i försoning och fred.

När han tillträdde sin andra period och talade till sina många medarbetare citerade han en strof från en av de författare han älskade, Gunnar Ekelöf:

– Kommer den, kommer den inte, tiden då glädjen blir stor, tiden då sorgen blir

liten?

Det är frågan som vi inte får nöja oss med att enbart ställa, det är frågan som uppmanar oss till engagemang, till att själva hänge oss åt de värden som varar och som ger våra medmänniskor hopp och framtidstro.

Taggar

2010-tal, 2011, Kristdemokraterna, Man, Minnestal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/alf-svensson-tal-till-dag-hammarskjolds-minne>